

B-hepatiitti ja suojautuminen

Päivitetty 25.10.2011

B-hepatiitti on virusmaksatulehdus. Noin 20-30 prosenttia suonensisäisiä huumeita käyttävistä on saanut tartunnan. Osalle tartunnan saaneista, noin 5-10 prosentille, tauti jää pysyvästi.

Oireet ilmenevät tavallisesti kahdessa tai kolmessa kuukaudessa, mutta voivat tulla vielä kuudenkin kuukauden kuluttua. Yleisimpiä ovat ruokahaluttomuus, kuumeilu, väsymys, nivelvaivat sekä vatsa- ja lihassäröt. Näkyvimvät oireet ovat silmänvalkuaisten ja ihon keltaisuus, virtsan tummuminen ja ulosteiden muuttuminen harmaiksi. Oireet kestävät yleensä muutamia viikkoja. Vain noin puolelle tartunnan saaneista tulee oireita.

B-hepatiitti todetaan verikokeella. Sairaus voidaan saada selville aikaisintaan 8-12 viikon kuluttua tartunnasta. Vasta-aineet jäävät vereen ja näkyvät testissä, vaikka sairaus olisi jo mennyt ohi. Testitulokset on suhteellisen luotettava kuuden kuukauden kuluttua riskitilanteesta.

Taudin akuuttiin vaiheeseen ei ole mitään erityistä hoitoa, vaan hoidoksi riittää yleensä lepo. Osa potilaista tarvitsee sairaalahoitoa. Suurin osa B-hepatiittiin sairastuneista paranee eikä sairastu siihen uudelleen, vaan jää vastustuskykyisiksi. Pieni osa jää viruksen kantajiksi ja tartuttajiksi. Näistä taas osa saa vuosien kuluessa maksakirroosin tai maksasyövän.

Näin se tarttuu

B-hepatiitti tarttuu veren, siemennesteen tai emätineritteen välityksellä. Tavallisimmat riskitilanteet ovat suojaamaton yhdyntä ja suonensisäinen huumeiden käyttö. B-hepatiitti voi tarttua yhteisistä neuloista, ruiskuista ja muista huumeiden valmistamiseen ja pistämiseen käytettävistä välineistä. Ruiskun huuhtominen samassa astiassa toisten ruiskujen kanssa tai aineen ottaminen toisen ruiskusta omaan ruiskuun aiheuttaa tartunnan riskin. Tartunnan voi saada myös parranajoteristä, hammasharjoista ja tatuointivälineistä, mikäli näissä on toisen verta. Äidistä tartunta voi siirtyä lapseen synnytyksen yhteydessä.

Tartunnan saamisen jälkeen virusta on veressä yleensä 1-6 kuukauden ajan. Tänä aikana kaikki B-hepatiittiin sairastuneet voivat tartuttaa tautia. Aikuisena viruksen saaneista noin 5 prosenttia jää pysyvästi viruksen kantajiksi, jolloin he voivat tartuttaa toisia koko ikänsä. Puolet viruksen kantajista ei ole saanut akuutin B-hepatiitin oireita.

Näin suojaudut

Sukupuoliyhdyntäessä käytä kondomia aina koko yhdynnän ajan. Jos käytät suonensisäisiä aineita, käytä vain omia puhtaita ruiskuja, neuloja, filttareita, klikkikuppeja ja muita välineitä. Älä tee verivalua. Jos hankit tatuointeja, huolehdi siitä, että ne tehdään steriilisti.

Muuta erityistä

B-hepatiittia vastaan on rokote. Suonensisäisiä huumeita käyttävä saa rokotuksen ilmaiseksi. Myös B-hepatiittivirusta kantavan vakituinen seksikumppani saa maksuttoman rokotuksen. Rokotuksen saat terveysneuvontapiste Vinkistä tai omalta terveysasemaltasi.

Lisätietoja saat seuraavista paikoista

- Terveyskeskukset (ks. tiedot alueesi puhelinluettelosta)
- Sukupuolitautien poliklinikat (ks. tiedot alueesi puhelinluettelosta)
- A-klinikat / Päihdeklinit
- [Terveysneuvontapistet](#)

Pauli Karvonen

lääkäri, Helsingin nuorisoasema, A-klinikkasäätiö

Alkuperäinen julkaisu 20.12.2005

link

Lähteet ▶

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumehaittojen-vahentaminen-ja-tartuntataudit/b-hepatiitti-ja-suojautuminen>